

سؤالات امتحان نهایی درس: بینش دینی « اقلیت های مذهبی »	کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	پیش دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۰۶/۰۱	تعداد صفحه: ۱
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۶		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات	نمره	
۱	درستی یا نادرستی عبارات های زیر را مشخص کنید. الف) از جمله نشانه های مفاهیم کلی این است که می توان آن ها را تقسیم و یا زیاد کرد. ب) کامل بودن و نقص نداشتن یک نظریه به این معنی نیست که مخالف و منکری در برابر آن وجود نداشته باشد. ج) مفصل تر شدن و طولانی تر شدن پدیده ها، مشکل ماتریالیسم را در تفسیر جهان حل می کند. د) اشیایی که ما در عالم مادی می بینیم نه واجب الوجود و نه ممتنع الوجود هستند.	۲	
۲	طرح های زیر را مورد دقت قرار دهید و توضیح دهید که در هر یک از آن ها کدام یک از شرط های لازم برای یک طرح قابل پذیرش وجود ندارد: الف - «همه ی اشخاص مهربان، دوست داشتنی هستند». ب - «همه ی افراد بشر دروغگو هستند»	۱/۵	
۳	چرا اعتقاد به علت غائی به معنی نفی علت فاعلی نیست؟	۲	
۴	تفاوت طرح «ماتریالیسم» با طرح «تصادف» چیست؟	۱/۵	
۵	اختیار، انتخاب و ابتکار چگونه طرح «خاصیت گرایی مادی» را نقض می کند؟	۲	
۶	اگر فرد مجرمی برای فرار از مجازات، ادعا کند که چون همه ی اجزاء بدن او نسبت به زمان ارتکاب جرم عوض شده، او دیگر همان مجرم سابق نیست، چگونه می توان با اعتقاد به ماتریالیسم به او پاسخ داد؟	۲	
۷	آیا طرح «اعتقاد به خدا» با اعتقاد به خاصیت اشیاء مادی منافات دارد؟ توضیح دهید.	۱/۵	
۸	چرا سوءاستفاده هایی که در طول تاریخ از نظریه ی «اعتقاد به خدا» به عمل آمده است، خود شاهد صدقی برای آن است؟	۱/۵	
۹	شرط لازم تکامل یک شیء چیست؟	۱/۵	
۱۰	دو دلیل کسانی که برای جهان به بیش از یک خدا معتقدند را فقط نام ببرید.	۱	
۱۱	چرا یک موجود مرکب و قابل تجزیه نمی تواند واجب الوجود باشد؟	۲	
۱۲	منظور از این که «واجب الوجود نمی تواند سابقه ی نیستی داشته باشد» چیست؟	۱/۵	
	«سربلند و پیروز باشید»	جمع نمره ۲۰	

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: بینش دینی « اقلیت های مذهبی »	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح
پیش دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۰۶/۰۱
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۶		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) نادرست (۰/۵) «صفحه ۵۹» ج) نادرست (۰/۵) «صفحه ۶۵»	۲ ب) درست (۰/۵) «صفحه ۷۴» د) درست (۰/۵) «صفحه ۹۰»
۲	الف) معنی کلمات «مهربان» و «دوست داشتنی» در طرح مشخص و روشن نیست و مبهم است و هر کس می تواند به سلیقه خود و مطابق دریافت خود معنی کند. (۰/۷۵) ب) در درون طرح و بین اجزاء آن ناسازگاری درونی دیده می شود. بدین معنی که این سخن کسی است که خود یکی از افراد بشر است و باید دروغگو محسوب شود، و هر چه بگوید دروغ و مردود است. بنابراین با پذیرفتن جزء اول، باید بقیه اجزا را نپذیریم. (۰/۷۵) «صفحه ۷»	۱/۵
۳	هرگز اعتقاد به علت فاعلی با اعتقاد به علت غائی منافات ندارد، این دو نوع علت، رقیب و مزاحم یکدیگر نیستند تا وقتی یکی مطرح شود جایی برای آن دیگری باقی نماند. هیچ گونه تصادم و تعارضی میان علت فاعلی و علت غائی نیست. (۱) و هر یک از این دو در جای خود لازم است و پاسخ به یکی ما را از پاسخ به دیگری بی نیاز نمی کند. سؤال از علت غائی نه تنها به معنی نفی علت فاعلی نیست، بلکه مستلزم آن است. (۱) «صفحه ۵۰»	۲
۴	در مقایسه با طرح تصادف که می گوید جهان وجود دارد ولی هدف و برنامه و پدید آورنده ای ندارد. ماتریالیسم که واقعیت جهان را نیز می پذیرد کوشش می کند تا جهان به صورتی معقول تر و مقبول تر توجیه شود. (۰/۷۵) در ماتریالیسم وجود واقعی و خارج از ذهن جهان انکار نمی گردد و جهان معلول و مولود تصادف قلمداد نمی شود و ماتریالیسم با مشهودات و محسوسات سازگارتر است. (۰/۷۵) «صفحه ۵۵»	۱/۵
۵	اگر در این جهان همه چیز مادی است و ماده هر چه باشد، خاصیتی ثابت و معین دارد، چگونه می توان تصور کرد که مجموعه ای از این مواد - که انسان نامیده می شود - بتواند بیش از یک عملکرد داشته باشد و خود بتواند از میان چند نوع عمل که برای او ممکن است، یکی را برگزیند و مسئولیت آن را برعهده گیرد. (۱) ماده به اقتضای خاصیت ثابت خود همواره یک راه را طی می کند و نمی تواند از دستور طبیعت خود تخلف نماید (۰/۵) در حالی که ابتکار و نوآوری به منزله فعالیت است برخلاف انتظار و سیر طبیعی یک موجود که با فرض مادی بودن جهان حل نشده باقی می ماند. (۰/۵) «صفحه ۵۸»	۲
۶	اگر کسی جرمی کند و سال ها بعد محاکمه شود، چنانچه در دادگاه بر پایه تغییرات دائمی ماده بدن استدلال کند و بگوید من و بدن من، بدن سال ها قبل نیست، این سخن مجرم را بر طبق مبانی ماتریالیسم باید قبول کرد و جوابی نمی توان به او داد زیرا ماتریالیسم می گوید در طول زمان تغییر و تبدیل سلول های مادی، بدن انسان مادی را عوض می کند (۱) اما در واقع این سخن او پذیرفته نیست زیرا هویت شخص تغییر نکرده و من او ثابت باقی مانده و تغییر نکرده است زیرا من و شخصیت آدمی، امری غیر مادی و فاقد خواص عمومی ماده می باشد. (۱) «صفحه ۶۴»	۲
۷	نظریه اعتقاد به خدا با اعتقاد به ماده و خواص آن منافاتی ندارد. (۰/۲۵) در اعتقاد به خدا وجود ماده و همه قوانین آن، چه آن ها که تاکنون شناخته شده و چه آن ها که ناشناخته مانده، مورد قبول است. (۰/۷۵) وظیفه علوم طبیعی و تجربی، شناخت همین قوانین است و «خدا» رقیب «علم» نیست، تا گمان کنیم اگر با «علم» طبیعت را شناختیم، دیگر نباید به خدا معتقد باشیم. (۰/۵) «صفحه ۶۹»	۱/۵
	ادامه در صفحه دوم	

ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته ها	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: بینش دینی «اقلیت های مذهبی»
تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۰۶/۰۱		پیش دانشگاهی
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۶

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۸	یکی از واقعیاتی که اعتقاد به خدا می‌تواند تفسیر کند، این همه سوء استفاده‌ای است که در طول تاریخ از اعتقاد به خدا شده است. سوء استفاده از این اعتقاد از آن جهت ممکن شده است که این عقیده مورد توجه و استقبال مردم بوده است. (۰/۷۵) صرف وجود سوء استفاده از نام خدا و مذهب دلیلی است بر مقبول بودن و مطلوب بودن این اعتقاد و نشانه‌ی آن است که این نظریه می‌تواند بسیاری از پرسش‌های افراد بشر را پاسخ گوید. (۰/۷۵) «صفحه‌ی ۷۳»	۱/۵
۹	شرط لازم تکامل این است که شیء یک حالت و یک وضع را از دست بدهد و درجه‌ای از وجود را پشت سر گذارد و مرتبه‌ی دیگری پیدا کند. (۰/۷۵) لازمه‌ی تکامل، تحول است و لازمه‌ی تحول نیز نیست شدن یک صورت و هست شدن یک صورت دیگر است. (۰/۷۵) «صفحه‌ی ۷۷»	۱/۵
۱۰	۱- تنوع در عالم (۰/۵) ۲- وجود خیر و شر در جهان (۰/۵)	۱ (صفحات ۸۲ و ۸۳)
۱۱	واجب‌الوجود نمی‌تواند مرکب از اجزا و مقادیر باشد، زیرا در آن صورت برای موجود بودن محتاج وجود اجزای خویش است و به فرض جدا شدن یکی از اجزاء از او، وجودش از دست خواهد رفت. (۰/۷۵) اگر واجب‌الوجود مرکب باشد نمی‌تواند وجود مستقل داشته باشد، زیرا هستی‌اش مشروط و منوط به هستی اجزاء اوست (۰/۷۵) و به یک معنی می‌توان گفت هستی او از آن خودش نیست بلکه هستی را از اجزاء خود گرفته است و این با فرض واجب‌الوجود بودن منافات دارد. (۰/۵) «صفحه‌ی ۹۱»	۲
۱۲	یعنی نمی‌تواند ابتدا نبوده و سپس هستی پیدا کرده باشد، (۰/۵) زیرا واجب‌الوجود، امری است که هستی از آن جدانشدنی است (۰/۵) و تصور این‌که واجب‌الوجود، پس از نیستی، هستی پیدا کرده باشد با اصل تعریف واجب‌الوجود ناسازگار است. (۰/۵) «صفحه‌ی ۹۱»	۱/۵
	جمع نمره	۲۰

همکار گرامی،

در صورت ارائه پاسخ‌های صحیح مشابه توسط دانش آموز، لطفاً نمره سؤال را منظور فرمایید.